

عنوان مقاله:

طبقه متوسط و جایگاه آن در توسعه سیاسی ایران (دوره پهلوی اول)

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی مدیریت و علوم انسانی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

شهاب الدین ظاهری - دانشجوی دکتری

خلاصه مقاله:

طبقه متوسط در نتیجه اصطلاحات سیاسی، اجتماعی، آموزشی در ایران پدید آمد. افراد این طبقه پس از آشنایی با علوم جدید و دانشگاه های غربی به برخی از باورها و ارزشهای سنتی خود تغییراتی دادند. این طبقه شامل افرادی چون کارمندان، فن سالاران، دانشجویان، معلمان و خرد بازرگانان می شود. اعزام دانشجویان به اروپا، تاسیس مدارس و ترجمه کتب خارجی و انتشار نشریه های جهان بینی در تغییر جهان بینی این طبقه نقش داشت. رضاخان با اقداماتی چون امن ساختن جامعه، سرکوب عشایر و ایجاد حکومت متمرکز نظر این طبقه را جلب کرد، نتیجه افراد این طبقه و رضا خان منجر به خلع سلسله قاجار و تاسیس سلسله پهلوی شد. همکاران این طبقه و رضا شاه باعث تحولاتی در ساختار سیاسی، اجتماعی، اداری شد. نقش این طبقه در قالب فعالیت در ارتش نوین، مجلس، گسترش تحصیلات ابتدایی و عمومی رایگان، تاسیس دانشگاه و مسئله اجباری سرباز گیری به خوبی نمایان است. برخی از این تحولات نتیجه پیشنهادات این طبقه است. رضاشاه از این طبقه برای مشروع سازی پادشاهی خود گسترش نظام بوروکراسی استفاده کرد و در مقابل باعث گسترش بیشتر این طبقه شد در واقع حکومت رضا شاهی و طبقه متوسط همدیگر را باز تولید می کردند اما اشتباه است اگر فکر کنیم همیشه این دو رابطه حسنه با هم داشته اند. برخی ان افراد همین طبقه از همان ابتدا به علت خلع غیر قانونی سلسله قاجار با او مخالف بودند. در ادامه با نمود پیدا کردن خود کامگی و ضاهاش این طبقه هرچه بیشتر به مخالفت با وی پرداخت. در این مقاله سعی بر آن است تا تحولات دوره رضاشاه را با تکیه بر کنش طبقه متوسط و نقش آن در فرآیند توسعه سیاسی را مورد بررسی و تحلیل قرار دهیم

کلمات کلیدی:

طبقه متوسط، مدرنیسم رضاشاهی، توسعه سیاسی، گفتمان روشنفکری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/549892>

